

Fons Jaume Vicens Vives

Presentació

Amb aquest CD que ara presentem culmina una etapa que va començar el 1988, quan els hereus de Jaume Vicens Vives van dipositar de manera generosa part de la biblioteca personal de l'il·lustre historiador a l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes, en la secció d'Història, gràcies a la intervenció decisiva de l'Ajuntament de Girona. El fons Jaume Vicens de la Universitat de Girona és d'una gran importància per resseguir la trajectòria intel·lectual de Jaume Vicens. De la seva importància, de facto, ja en poden donar compte els múltiples estudiosos que han consultat el fons en diverses direccions: Joan Nogué, l'estiu de 1989, va estudiar les publicacions del fons que fan referència a la geografia i al pensament geogràfic;¹ Josep M. Muñoz el va utilitzar en les seves recerques dedicades a l'historiador gironí, que han suposat el primer intent seriós de refer i analitzar globalment la trajectòria humana, intel·lectual i política de l'historiador;² l'historiador Patrizio Rigobon, al seu torn, també el va estudiar, i va donar compte de les seves perquisicions en una revista italiana;³ Josep Clara hi va localitzar alguna carta que va complementar l'epistolari de Jaume Vicens aleshores en vies de publicació;⁴ diversos professors d'història de la Universitat de Girona (Anna M. Garcia, Joaquim M. Puigvert, José Luis Villanova i Lluís To) el van emprar, així mateix, a l'hora de realitzar sengles articles per al dossier que la Revista de Girona va dedicar el 1998 a Jaume Vicens i que va ser reeditat en forma de separata amb motiu dels actes de l'1 de juliol de 2000 organitzats per l'Ajuntament de Roses en ocasió del 40è aniversari de la seva mort;⁵ el fons també ha resultat especialment fecund, tal com ha pogut comprovar Rosa Congost, a l'hora d'organitzar pràctiques amb els alumnes de l'assignatura de segon cicle Tendències Historiogràfiques. I és impossible, no cal dir-ho, esmentar tots aquells professors, estudiants i llicenciats que, en algun moment, han fet consultes del fons. En tot cas, a partir d'ara, certament, amb la difusió d'aquest CD augmentarà el coneixement global del fons, que no es limita, val la pena insistir-hi, a material bibliogràfic sinó que també integra documents personals. El conjunt del fons té un doble interès: per una banda, pel seu valor bibliogràfic intrínsec i, per l'altra, pel valor afegit dels llibres i de la documentació que conté en la mesura que donen compte de la trajectòria d'un dels historiadors més influents en la historiografia catalana i espanyola del segle xx. Comptat i debatut, aquest CD pot esdevenir una eina més de treball al servei de la història de la historiografia, un camp de recerca, val a dir, encara ben poc desenvolupat en els àmbits de la historiografia catalana i espanyola.⁶

Cal agrair de manera especial a Mar Domingo (becària de doctorat de la UdG els anys 1996-2000), i a Àngels Merino, Loles Palà, Jaume Rufí i Montse Serarols, de la Biblioteca de la UdG, la seva decidida participació en el tractament del fons en les seves diferents fases i àmbits.

Joaquim M. Puigvert i Solà

Professor d'Història contemporània de la Universitat de Girona

1. Joan NOGUÉ: "Fons bibliogràfic de Jaume Vicens Vives. Estudi General de Girona. Obres de geografia", estiu 1989 (recull mecanografiat conservat a l'Arxiu del Centre d'Història Rural - Secció Jaume Vicens Vives de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la UdG).

2. Josep M. MUÑOZ: Jaume Vicens i Vives. Una biografia intel·lectual, Barcelona: Edicions 62, 1997; Id. "Vicens i Vives, cap d'escola", Revista de Girona, núm. 191 (1998), p. 64-67.

3. Patrizio RIGOBON: “Jaume Vicens i Vives e la ‘nova història’”, *Spagna Contemporanea*, núm. 6 (1994), p. 73-95.
4. Josep CLARA; Pere CORNELLÀ; Francesc MARINA; Antoni SIMON: *Epistolari de Jaume Vicens i Vives*, Girona: Cercle d’Estudis Històrics i Socials, 1994 (vol. i), 1998 (vol. ii).
5. Dossier “Jaume Vicens i Vives. Les darreres recerques”, *Revista de Girona*, núm. 191 (1998); vegeu els articles d’Anna M. GARCIA: “Vicens i Vives i la història contemporània” (p. 78-81); Joaquim M. PUIGVERT: “Vicens i Vives, entre la ciència històrica i la vocació política” (p. 68-73); Lluís TO “Vicens i Vives: els bons reis castellans i els remences” (p. 74-77); i José Luis VILLANOVA: “Les aportacions de Vicens i Vives a la Geografia” (p. 82-85).
6. Vegeu les consideracions que ha fet recentment Gonzalo PASAMAR: *La Historia contemporánea. Aspectos teóricos e historiográficos*, Madrid: Síntesis, 2000, p. 7-10 (“Introducción: a propósito de la historia de la historiografía”).